

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของเกษตรกรชาวนาจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการจัดการโซ่อุปทาน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการโซ่อุปทานข้าวกับ ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการนำแนวคิดการจัดการโซ่อุปทานมาประยุกต์ใช้ และปัญหา อุปสรรคในโซ่อุปทานข้าว ผู้วิจัยศึกษากระบวนการดำเนินงานของการบริหารโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผน แหล่งจัดหา การจัดทำ การจัดส่ง และการส่งคืน เก็บรวบรวมข้อมูลจาก เกษตรกรชาวนา จำนวน 385 คน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้ การสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง สถิติในการ- วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรชาวนามีการจัดการโซ่อุปทานโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดการโซ่อุปทานด้านแหล่งจัดหา และการจัดทำอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการ- วางแผน การส่งมอบ และการส่งคืน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การจัดการโซ่อุปทานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในด้าน การลดต้นทุนในการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มความสามารถในการผลิต ได้สูงขึ้น ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้รวดเร็ว และมีกำไรและผลประโยชน์ ดีขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการโซ่อุปทานก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างความได้เปรียบ ในเชิงแข่งขัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จ หากเกษตรกรมีการจัดการโซ่อุปทานดี ก็จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีควบคู่ตามไปด้วย ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น พบว่า การจัดการโซ่อุปทานข้าวด้านการวางแผน ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดการวางแผน อย่างมีส่วนร่วม ไม่สามารถวางแผนการเพาะปลูกได้เพราะต้องขึ้นอยู่กับฤดูกาล และขาด หน่วยงานที่เป็นองค์ความรู้ในการให้คำแนะนำ ด้านแหล่งจัดหาประสบปัญหาเกี่ยวกับ วัตถุดิบ ประเภทพันธุ์ข้าวที่นำมาใช้ในการเพาะปลูก เนื่องจากมีแหล่งจำหน่ายวัตถุดิบ น้อยราย แหล่งจำหน่ายวัตถุดิบขาดความน่าเชื่อถือ และอยู่ไกลแหล่งวัตถุดิบ ด้านการจัดทำ ประสบปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยการผลิตมีราคาสูง มีโรคและแมลงศัตรูพืชระบาด และภัย ธรรมชาติ ด้านการส่งมอบ มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบสูง รถบรรทุกไม่เพียงพอในช่วงฤดูกาล และการขนส่ง/เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก สู้ดท้าย ด้านการส่งคืน ประสบปัญหาเกี่ยวกับไม่มีการจัดทำตารางการคืนสินค้าที่ชำรุด บกพร่อง ไว้อย่างชัดเจน มีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากค่าขนส่ง ค่าเสียโอกาส ค่าติดต่อสื่อสาร และไม่มี การทำสัญญาหรือกำหนดเงื่อนไขในการรับคืน

In this thesis, the researcher investigates the factors of success in the supply chain management of selected farmers in Chachoengsao province. Studies also are the relationships between supply chain management and the achievements of these farmers flowing from the application of the concept of supply chain management. The researcher additionally examines problems in and obstacles to the proper functioning of the rice supply chain. In studying the process of the operations of supply chain management, the researcher concentrated on the factors of planning, providing sources, production, delivery, and returns.

In carrying out this inquiry, the researcher collected data from 385 farmers. The researcher used both quantitative and qualitative methods of investigation. Opinions were surveyed by means of a questionnaire and non-structured interviews.

Techniques of descriptive statistics used in the analysis of the data obtained were frequency, percentage, mean and standard deviation. Pearson's product moment correlation coefficient was also employed for testing purposes.

Findings are as follows:

The supply chain management of the farmers under investigation was found to be overall at a high level. Supply chain management in the aspect of obtaining sources and the aspect of production were determined to be at a high level. In respect to the aspects of planning, delivery, and returns, operations were ascertained to be at a moderate level.

For hypothesis testing, the researcher found that supply chain management was positively correlated with achievement in the aspects of cost reduction through efficient operations, increases in production, timely responses to the needs of customers, increases in profits, and good operational results. These findings indicate that effective supply chain management creates benefits and brings competitive advantages to these farmers. Both of these factors are conducive to success. If farmers maintain good supply chain management, high achievement levels will subsequently follow.

With regard to problems and obstacles, it was found that rice supply chain management in the aspect of planning was confronted with the problem

of a lack of participatory planning. Planning for cultivation cannot be conducted seasonally and there are inadequate authoritative sources of information whereby effective advice could be dispensed.

With regard to the aspect of obtaining sources, there were problems in obtaining a variety of breeds of rice as raw materials for purposes of cultivation. This was due to few sources where raw materials could be purchased, a lack of reliability of raw material sources, and raw material sources being distant from the locations of the farmers.

With respect to the aspect of production, it was found that the factors of production were costly, there were endemic plants diseases and pests, not to speak of natural disasters.

Regarding the aspect of delivery, it was determined that there were problems stemming from the high costs of having products and raw materials delivered, there were seasonal deficiencies in the quantity of trucks available, and transportation and transportation routes were inconvenient.

Finally, in respect to the aspect of returns, the researcher ascertained that returns of defective products were not tabulated, that transporting returned products was costly and so thereby overall costs were increased. Returns additionally constituted opportunity losses, involved additional communication costs, and there were no contractual stipulations for the conditions under which returns would be accepted by producers.